

Lastensuojelun sijaishuollon ja erityisen huolenpidon palveluita koskeva hankintaoikaisu ja hankintamenettelyn keskeyttäminen 581691

Valmistelija

palvelujohtaja Maria Aalto, p. 050 4135912,
palvelupäällikkö Piritta Huttunen, p. 050 5524883,
hankinta-asiantuntija Mari Sakala, p. 0504113374

Selostus

Asian tausta

Hankinnan kohteena on lastensuojelun sijaishuollon vaativan laitoshoidon sekä erityisen huolenpidon palveluiden hankinta osallistumispyynnössä kuvattuna dynaamisena toimittajarekisterinä.

Dynaamisesta hankintamenettelystä on lähetetty 16.10.2025 julkaistavaksi hankintailmoitus Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämään HILMA-ilmoituskanavaan (2025-032208) ja Euroopan laajuiseen TED-ilmoituskanavaan (684171-2025) sekä Tarjouspalvelu.fi/hyvals -toimittajaportaaliin.

Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton kokonaisarvo on 30 000 000 euroa laskettuna koko dynaamisen hankintamenettelyn keston ajan. Sopimukset suunnitellaan tehtävän siten, että ne alkavat vuosittain 1.3. alkaen. Sopimukset voivat olla voimassa enintään dynaamisen hankintamenettelyn keston ajan eli 29.2.2032 saakka.

Dynaamisessa hankintamenettelyssä on toteutettu seuraavat kaksi erillistä tarjouskierrosta:

Tarjouskierros numero 581684:

Erityisen huolenpidon palvelut, tarjouspyynnön numero 581684, hankintapäätöstä ei ole tehty.

Tarjouskierros 581691:

Lastensuojelun sijaishuollon vaativan laitoshoidon palvelut, tarjouspyynnön numero 581691, tarjouskierroksesta on tehty hankintapäätös ' Lastensuojelun sijaishuollon vaativan laitoshoidon palvelua koskeva hankintapäätös / Kilpailutusnumero 581691' hyvinvointialuejohtaja 16.12.2025 § 69 / 2025 (diaari 1972/02.04.01.01.02/2025). Sopimuksia ei ole tehty.

Tarjouksen tehneet toimittajat on lueteltu liitteessä avauspöytäkirja 581691.

Suomen Kuntolat Oy teki 18.12.2025 hankintaoikaisuvaatimuksen, jossa tarjoa pyytää oikaisua tarjouksen hylkäämiseen. Suomen Kuntolat Oy on 26.1.2026 luopunut oikaisuvaatimuksestaan.

Hankintayksikkö ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan.

Hankintapäätöksen jälkeen hankintayksikkö on saanut tietoonsa, että hankintamenettelyssä ei ollut kuvattu riittävän selvästi tarjousten valinta- ja vertailuperusteet.

Perustelut

Oikeudelliset perusteet

Hankintalain 3 §:n mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 113 §:n mukaan hankintayksikön on pyydettävä hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä toimittajia määräaikaan mennessä esittämään tarjouksensa. Tarjouspyyntö on tehtävä kirjallisesti ja laadittava siten, että sen perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia.

Hankintalain 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä.

Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksen ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Päätöksen tai ratkaisun oikaiseminen ei edellytä asianosaisen suostumusta

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Asian arviointi ja johtopäätös

Kotimaisen oikeuskäytännön mukaan hankintamenettelyn keskeyttämistä ei pidetty julkisista hankinnoista annettujen säännösten vastaisena, kun tarjouskilpailun keskeyttäminen perustui todellisiin syihin (KHO 28.9.2006 taltio 2514). Hyväksyttävänä keskeyttämisperusteena on pidetty

epäonnistunutta tarjouspyyntöä, jonka perusteella on ollut mahdollista suorittaa vertailua (esimerkiksi MAO 49/07, MAO 423/07, MAO 358/08, MAO 416/08, MAO 108/09, MAO 123/09 ja MAO 131/09).

Euroopan unionin tuomioistuimen ratkaisuissa (mm. asiat *C-27/98 Fracasso ja Leitschutz* ja *C-244/02 Kauppatalo Hansel Oy*) on katsottu, etteivät julkisia hankintoja koskevat oikeusohjeet tarkoita sitä, että hankintayksikön olisi aina saatettava hankintamenettelynsä päätökseen tai että keskeyttämis päätös edellyttäisi vakavien tai poikkeuksellisten seikkojen olemassaoloa. Hankintaviranomaisen on kuitenkin noudatettava päätöksenteossaan julkisia hankintoja koskevia yhteisön oikeuden perussääntöjä, kuten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

Hankintayksikkö on tarjouspyynnössä ilmoittanut ”Tarjousvertailuun hyväksytyjen tarjousten vertailussa käytetään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen valintaperusteena parasta hinta-laatusuhdetta. Hankintayksikkö valitsee puitejärjestelyyn mukaan kaikki soveltuvuustäyttävät tarjoajat, jotka ovat tehneet tarjouspyynnön mukaisen tarjouksen.”

Tarjouspyynnön liitteenä olleessa sopimusluonnoksella on todettu kohdassa 7 Toimittajan valinta sopimuskaudella muun muassa ”Palvelua hankitaan kullekin Asiakkaalle yksilöllisen harkinnan perusteella soveltuvimmaksi katsotulta Toimittajalta erillisellä tilauksella ilman minikilpailutusta. Asiakkaalle soveltuvimman Toimittaja valinta tehdään lastensuojelulain (417/2007) ja sosiaalihuoltolain (1301/14) mukaisesti asiakkaan tai lapsen etu ja yksilölliset tarpeet sekä muu soveltuva erityislainsäädäntö huomioiden. Mikäli soveltuvia Toimittajia on useita, tehdään valinta halvimman hinnan perusteella.”

Tarjouspyynnössä ja sen liitteissä ei ole riittävällä tavalla kuvattu laadun vertailua.

Hankintayksikön menettelyvirhe voidaan korjata vain keskeyttämällä hankintamenettely, poistamalla tehty hankintapäätös ja kilpailuttamalla hankinta uudelleen.

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö § 78

Päätös

Hankintayksikkö poistaa hankintapäätöksen §69 / 2025, 1972/02.04.01.01.02/2025 kokonaan ja keskeyttää dynaamisen hankintamenettelyn. Hankinta kilpailutetaan uudelleen.

Hyvinvointialuejohtaja

Kallimo Kati
vs Hyvinvointialuejohtaja

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu
asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet

Liite avauspöytäkirja_581691
1

Jakelu

asianosaiset
valmistelijat
aluehallituksen puheenjohtaja
hyvinvointialuejohtaja
hallintopalvelut
markkinaoikeus

Hyvinvointialuejohtaja

Hankintaoikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi hakea päätökseen muutosta tekemällä hankintayksikölle hankintalain (1397/2016) mukaisen hankintaoikaisuvaatimuksen.

Päätös on lainvoimainen hankintaoikaisu- ja valitusajan jälkeen, ellei päätöksestä ole tehty hankintaoikaisua tai valitusta markkina-oikeuteen, eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle osoitteeseen

Keski-Suomen hyvinvointialue
Kirjaamo
Viitaniementie 1 A
40720 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiseen oikeutetut

Hankintaoikaisun voi tehdä asianosainen eli se ehdokas tai tarjoaja, jonka oikeusasemaan hankintapäätöksellä on vaikutusta tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisun kustannukset

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Päätöksen tiedoksisaanti ja hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti. Asianosainen on saanut tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Hankintaoikaisu on toimitettava yllä mainittuun osoitteeseen hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostitse.

Hankintaoikaisun lähettäjä on vastuussa siitä, että vaatimuskirjelmä tai viesti saapuu ennen määräajan päättymistä viranomaiselle. Hankintaoikaisun lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Hankintaoikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena ja siitä on käytävä ilmi:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisu kohdistuu,
- vaatimukset eli miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi sekä
- perustelut eli millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Hankintaoikaisussa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, sähköinen yhteystieto tai postiosoite sekä puhelinnumero. Jos puhevaltaa käyttää hankintaoikaisun tekijän laillinen edustaja tai asiamies, hankintaoikaisussa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa. Lisäksi hankintaoikaisussa tulee antaa selvitys siitä, milloin hankintaoikaisun tekijä on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys hankintaoikaisuajan alkamisajankohdasta.

Hankintaoikaisun tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava hankintaoikaisu. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Asian saattaminen markkinaoikeuden käsiteltäväksi

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön

muu hankintamenettelyssä tarkoitettu ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Muutoksenhakukiellot

Hankintalain 146 §:n 2 momentin mukaan markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

1. yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
2. sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
3. sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.

Valituksen toimittaminen, markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähtetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
puh. 029 56 43300
faksi 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen tekemiseen oikeutetut

Valituksen voi tehdä asianosainen eli

- tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja,
- osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai
- muu taho, jota asia koskee.

Valituksen kustannukset

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa lisätietoja
markkinaoikeudesta.

Päätöksen tiedoksisaanti ja muutoksenhakuaika

Mikäli päätös annetaan tiedoksi sähköisenä tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös annetaan tiedoksi tavallisena tiedoksiantona, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei asiasta toisin säädetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava oikaisun tekijän nimi, sähköinen yhteystieto tai postiosoite sekä puhelinnumero. Jos puhevaltaa käyttää

Hyvinvointialuejohtaja

valituksen tekijän laillinen edustaja tai asiamies, valituksessa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä päätös, jota vaaditaan muutettavaksi, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valitukseen on myös liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n mukaan hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle hankinta-asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Ilmoitus on toimitettava kirjallisesti Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamoon viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen.

Keski-Suomen hyvinvointialue
Kirjaamo
Viitaniementie 1 A
40720 Jyväskylä
kirjaamo@hyvaks.fi